

**КБ ПРВО ПЕНЗИСКО ДРУШТВО АД
СКОПЈЕ**

**Финансиски извештаи за годината која
завршува на 31.12.2013**

Содржина

	Страна
Извештај на независните ревизори	2
Извештај за сеопфатната добивка	4
Извештај за финансиската состојба	5
Извештај за промените во капиталот	7
Извештај за паричните текови	8
Белешки кон финансиските извештаи	9- 34

Ernst & Young
Certified Auditors Ltd-Skopje
bul. 8-mi Septemvri, 18-3/4
1000 Skopje,
Republic of Macedonia

Tel: (+389 2) 311 33 10
Fax: (+389 2) 311 34 38
www.ey.com

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

До акционерите на КБ Прво Пензиско Друштво А.Д. - Скопје

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на КБ Прво Пензиско Друштво А.Д. - Скопје ("Друштвото"), кои што ги сочинуваат извештајот за финансиска состојба на Друштвото на 31 декември 2013 година и извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промените на капиталот, извештајот на паричните текови за годината која што завршува тогаш, како и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки забелешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со финансиските одредби на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС) и македонската сметководствена регулатива и интерна контрола којашто раководството смета дека е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали се резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Нашата одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршуваме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дека финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Друштвото за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни на околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата исто така вклучува оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, финансиските извештаи на КБ Прво Пензиско Друштво АД, Скопје за годината која завршува на 31 декември 2013 година, се подготвени во согласност со финансиските одредби на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС) и македонската сметководствена регулатива.

Ернст и Јанг Овластени Ревизори ДОО

Јасна Дуковска - Јегени
Овластено лице со полномошно

Јасна Дуковска - Јегени
Овластен ревизор

Скопје, 31 јануари 2014 година

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

**Извештај за сеопфатната добивка
За годината што завршува на
31 декември 2013 година**

Износите се во МКД'000

	Белешки	2013	2012
Приходи од управување со фондовите	4	159.835	142.768
Приходи од надоместок од придонеси		86.533	82.020
Приходи од надоместок за управување		73.302	60.747
Приходи од надоместок за премин		-	1
Расходи од управување со фондовите	4	(40.023)	(40.530)
Расходи за МАПАС (% од уплатени придонеси)		(17.830)	(16.428)
Расходи за чуварот на имот (% од уплатени придонеси)		(8.705)	(7.132)
Расходи за Фондот на ПИОМ (% од уплатени придонеси)		(864)	(2.015)
Трошоци за трансакции		(924)	(932)
Трошоци за маркетинг		(6.020)	(4.991)
Трошоци за агенти		(5.299)	(8.699)
Останати трошоци за управување со фондовите		(381)	(333)
Добивка од управување со фондовите		119.812	102.238
Останати приходи на Друштвото	5	118	44
Расходи од управување со Друштвото		(61.158)	(58.470)
Материјални трошоци	6	(9.077)	(8.726)
Амортизација	11,12	(3.271)	(3.014)
Нематеријални трошоци од работењето	7	(17.542)	(16.094)
Плати, надоместоци за плата и останати трошоци за вработените	8	(31.268)	(30.636)
Финансиски приходи		14.866	11.281
Приходи од работење со поврзани субјекти	23	2	3
Приходи од работење со неповрзани субјекти	9	14.864	11.278
Финансиски расходи		(41)	(64)
Затезни камати		-	(3)
Курсни разлики од работењето		(41)	(61)
Добивка пред оданочување		73.597	55.029
Данок на добивка	10	(312)	(219)
Нето добивка за годината		73.285	54.810
Останата сеопфатна добивка		-	-
Вкупна нето сеопфатна добивка		73.285	54.810

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Извештај за финансиската состојба
На 31 декември 2013 година

Износите се во МКД'000

	Белешки	2013	2012
Средства			
Нетековни средства			
<i>Нематеријални средства</i>	11	2.615	3.192
<i>Недвижности, постројки и опрема</i>			
Градежни објекти		24.079	24.835
Мебел, возила и друга опрема		4.001	3.447
Недвижности, постројки и опрема	12	28.080	28.282
<i>Долгорочни финансиски вложувања</i>			
Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	14	183.200	159.083
Дадени кредити, депозити и кауции	15	25.026	-
Долгорочни финансиски вложувања		208.226	159.083
Вкупно нетековни средства		238.921	190.557
Тековни средства			
<i>Пари и парични еквиваленти</i>			
Жиро сметка		57	289
Благајна		26	7
Девизни сметки		37	18
Депозити што доспеваат до 90 дена	15	10.053	3.701
Пари и парични еквиваленти		10.173	4.015
<i>Хартии од вредност</i>			
Хартии од вредност кои се чуваат за тргување	16	44.974	26.136
Краткорочен дел од обврзници во доспевање	14	21.059	19.328
Краткорочни хартии од вредност		66.033	45.464
<i>Краткорочни финансиски вложувања</i>			
Дадени кредити, депозити и кауции	15	-	12.402
Краткорочни финансиски вложувања		-	12.402
<i>Побарувања од купувачите и останати побарувања</i>			
Побарувања за надоместок од уплатени придонеси		743	4.422
Останати побарувања	17	49	64
Побарувања од купувачите и останати побарувања		792	4.486
<i>Однапред платени трошоци и пресметани приходи</i>			
Однапред платени трошоци		278	411
Пресметани приходи		6.527	5.722
Однапред платени трошоци и пресметани приходи	18	6.805	6.133
Вкупно тековни средства		83.803	72.500
Вкупно средства		322.724	263.057

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Извештај за финансиската состојба (продолжува) На 31 декември 2013 година

Износите се во МКД'000

Капитал и обврски	Белешки	2013	2012
Капитал			
Акционерски капитал	19	110.459	110.459
Резерви		22.092	22.092
Акумулирана добивка		175.387	113.172
Капитал		307.938	245.723
Обврски			
<i>Нетековни обврски</i>			
Долгорочни обврски спрема поврзани субјекти	21	-	4.763
Нетековни обврски		-	4.763
<i>Тековни обврски</i>			
Долгорочни обврски спрема поврзани субјекти-тековна достасаност	21	4.764	4.763
Обврски спрема поврзани субјекти		881	949
Обврски кон добавувачи во земјата		468	699
Обврски кон добавувачи во странство		522	180
Обврски кон МАПАС		158	4
Обврски кон Фондот н ПИОМ		-	-
Обврски кон чуварот на имот		-	-
Обврски за нефактурирани услуги		2.768	2.285
Останати обврски		2	-
Обврски за данок на додадена вредност		206	172
Обврски за даноци од добивката		115	87
Обврски кон државата и други институции по основ на неспомнати давачки		20	-
Пресметано, а одложено плаќање на трошоците		4.882	3.432
Тековни обврски		14.786	12.571
Вкупни обврски		14.786	17.334
Вкупно капитал и обврски		322.724	263.057

Овие финансиски извештаи се одобрени за издавање од Управниот одбор на Друштвото на 14 јануари 2014 година.

Г-дин Јанко Тренкоски
Генерален Директор

Г-дин Филип Николоски
Втор Генерален Директор

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

**Извештај за промените во капиталот
За годината што завршува на
31 декември 2013 година**

Износите се во МКД'000

	Акционерски капитал	Резерви	Акумулирана добивка	Вкупно
На 1 јануари 2012 година	110.459	17.564	93.643	221.666
Добивка за годината	-	-	54.810	54.810
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-
Вкупна нето сеопфатна добивка	-	-	54.810	54.810
Исплатена дивиденда	-	-	(29.185)	(29.185)
Данок на дивиденда	-	-	(1.568)	(1.568)
Распределба на добивката	-	4.528	(4.528)	-
На 31 декември 2012 година	110.459	22.092	113.172	245.723
Добивка за годината	-	-	73.285	73.285
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-
Вкупна нето сеопфатна добивка	-	-	73.285	73.285
Исплатена дивиденда	-	-	(10.505)	(10.505)
Данок на дивиденда	-	-	(565)	(565)
На 31 декември 2013 година	110.459	22.092	175.387	307.938

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Извештај за паричните текови За годината што завршува на 31 декември 2013 година

Износите се во МКД'000

	2013	2012
Парични текови од оперативни активности		
Приливи од управување со фондовите	162.843	137.526
Приливи од продажба на други услуги	143	67
Исплатено на агенти	(5.299)	(8.702)
Исплатено на вработени	(31.268)	(30.636)
Исплатено на добавувачи на маркетинг активности	(6.020)	(4.991)
Исплатено за управување со фондот	(28.550)	(28.299)
Исплатено на други добавувачи	(29.571)	(28.258)
	62.278	36.707
Парични текови од инвестициски активности		
Набавка на недвижности и опрема	(2.579)	(2.788)
Примени камати	13.593	9.635
(Зголемување) /намалување на пласмани во банки	(12.626)	15.687
Купување на хартии од вредност	(24.600)	(24.226)
Продавање и доспевање на хартии од вредност	(18.838)	(3.465)
	(45.050)	(5.157)
Финансиски активности		
Исплата на дивиденди	(10.505)	(29.185)
Данок на дивиденда	(565)	(1.568)
	(11.070)	(30.753)
Нето промени на паричните средства	6.158	797
Парични средства на почетокот на годината	4.015	3.218
Парични средства на крајот на годината	10.173	4.015

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи

за годината што завршува на 31 декември 2013 година

1 Општи информации

КБ Прво пензиско друштво АД, Скопје (“Друштвото”) е акционерско друштво основано врз основа на одлуката на Основен Суд Скопје бр. 3147/2005 на 19 мај 2005 година. Друштвото е регистрирано со седиште на Бул. Илинден бр. 1 Скопје, Република Македонија.

Двата регистрирани акционери на Друштвото се: Прва Груп плц, Љубљана, Република Словенија со 51% и Комерцијална банка АД, Скопје со 49% учество во вкупниот акционерски капитал.

Основна дејност на Друштвото е управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови во согласност со одредбите на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и Закон за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување и другите применливи прописи и регулативи во земјата.

Дозволата за основање на Пензиско друштво за управување со пензиски фондови е добиена од Агенцијата за супервизија на капиталното финансирано пензиско осигурување (МАПАС) на 4 април 2005 година. Од тогаш па до 9 јуни 2005 година, кога е добиено Одобрение за управување со задолжителни пензиски фондови бр. 02-01, Друштвото ги исполни сите задолжителни обврски и услови одредени со Законот и соодветните законски акти. На 2 декември 2009 година, Друштвото доби дозвола за управување со доброволни пензиски фондови бр. 02-02.

На 31 декември 2013 година, Друштвото има 31 вработен (31 декември 2012 година: 27 вработени).

Финансиските извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2013 година се одобрени од страна на Управниот одбор на Друштвото на 14 јануари 2014 година.

2 Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики користени при подготовката на овие финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите периоди прикажани во овие финансиски извештаи, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основа за подготовка

Овие финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва (објавен во Службен весник на РМ бр. 28/04 со измените 84/05, 25/07, 87/08, 42/10, 48/10, 24/2011, 166/12, 70/2013, 119/2013 и 187/2013), Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи на пензиското друштво донесен од Агенцијата за супервизија на капитално финансирано осигурување (МАПАС) (објавен во Службен весник на РМ бр. 11/2011 и 30/2012) и Правилникот за водење сметководство (Службен весник на РМ бр. 159/2009 и 164/2010), каде што се објавени Меѓународните сметководствени стандарди за финансиско известување (МСФИ) од МСФИ 1 до МСФИ 8, Меѓународните сметководствени стандарди (МСС) од МСС 1 до МСС 41, Толкувањата на Комисијата за толкувања на меѓународно финансиско известување (КТМФИ) од КТМФИ 1 до КТМФИ 17 и Толкувањата на Постојаниот комитет за толкување ПКТ од ПКТ 1 до ПКТ 31 МСФИ (вклучувајќи МСФИ 1), предходно познати како МСС (Меѓународни сметководствени стандарди), беа иницијално објавени во Службен весник во 1997 година и оттогаш беа неколку пати ажурирани. Последното ажурирање беше во декември 2009 година применливо од 1 јануари 2010 година.

2.1 Основа за подготовка (продолжува)

Финансиските извештаи на Друштвото беа изготвени врз основа на историска набавна вредност освен финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби кои се вреднувани според објективна вредност. Финансиските извештаи на Друштвото се презентирани во македонски денари (МКД) и сите износи се заокружени во најблискиот износ во илјади ('000) освен доколку не е поинаку наведено.

Подготовката на овие финансиски извештаи во согласност со МСФИ бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара раководството на Друштвото да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики.

2.2 Трансакции во странска валута

Трансакциите деноминирани во странски валути се искажани во денари со примена на официјалните курсеви на Народна Банка на Република Македонија кои важат на денот на нивното настанување.

Средствата и обврските кои гласат во странски валути се искажани во денари со примена на официјалните курсеви кои важат на денот на составувањето на Извештај за финансиската состојба, додека пак сите позитивни и негативни курсни разлики кои произлегуваат од претворањето на износите во странска валута, се вклучени во добивките или загубите во периодот кога тие настануваат. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на Извештај за финансиската состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	31 декември 2013	31 декември 2012
1 ЕУР	61,5113	61,5000
1 УСД	44,6284	46,6510

2.3 Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот е презентираан во Извештајот за финансиската состојба само доколку нетирањето на признаените износи е законски дозволено и доколку постои намера за исполнување на нето основа, како и во случај на истовремена реализација на средството и исполнување на обврската.

2.4 Признавање на приходи

Приходите се признаваат кога идните економски користи во форма на приливи или зголемување на средствата во Друштвото се веројатни и мерливи.

Друштвото ги признава приходите по основ на следните видови на надомести:

- Надоместок од уплатените придонеси во КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд пред придонесите да бидат претворени во сметководствени единици во висина од 3,75% за периодот од 01.06.2013 до 31.12.2013 и 4% за периодот од 01.01.2013 до 31.05.2013 (во 2012 година: 4%).
- Месечен надоместок во висина од 0,045% за периодот од 01.06.2013 до 31.12.2013 и 0,05% за периодот од 01.01.2013 до 31.05.2013 од вредноста на вкупно управуваните нето средства на КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд, Скопје (во понатамошниот текст “Надомести за управување со средства на задолжителниот фонд”) (во 2012 година: 0,05%).

2.4 Признавање на приходи (продолжува)

- Надоместок во случај на пренос на средствата во друг задолжителен пензиски фонд, под услов членот кој преминува да бил член во постојниот Фонд пократко од 720 дена пред да премине во друг пензиски фонд.
- Надоместокот од уплатените придонеси максимум од 2,9% (од 01.01.2013 до 31.05.2013: максимум 4%) од уплатените придонеси во КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд Скопје, пред придонесите да бидат претворени во сметководствени единици (во 2012 година: максимум 4%).
- Месечен надоместок во износ од 0,075% (2012 година: максимум 0,075%) од вредноста на вкупно управуваните нето средства на КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд, Скопје (во понатамошниот текст “Надомести за управување со средства на доброволниот фонд”).
- Надоместок во случај на пренос на средствата во друг доброволен пензиски фонд, под услов членот кој преминува да бил член во постојниот Фонд пократко од 360 дена пред да премине во друг пензиски фонд.

2.5 Трошоци за управување со фондовите

Трошоци за МАПАС

Друштвото е обврзано да исплаќа одредена сума на Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (“МАПАС”) во износ од 0,8% (2012: 0,8%) од вкупно уплатените придонеси во месецот во КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд, Скопје (во понатамошниот текст “Задолжителниот фонд”) и во КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд (во понатамошниот текст “Доброволниот фонд”) кои се управувани од страна на Друштвото.

Трошоци за банка чувар на имот

Друштвото е должно да избере единствен чувар на имот, на кого ја доверува одговорноста за чување на средствата на фондовите со кои управува. Доколку фондовите имаат средства надвор од територијата на Република Македонија, чуварот на имот избира субчувар на имот за чување на тие средства, кој е банка или специјализирана депозитарна институција која има дозвола издадена од надлежен орган во земја надвор од Република Македонија и овластена за таква дејност во согласност со законите на државата каде ќе се врши чување на средствата на фондовите.

Чувар на имот на средствата на фондовите со кои управува Друштвото е НЛБ Тутунска Банка АД Скопје. Надоместокот кој се плаќа на НЛБ Тутунска Банка АД Скопје изнесува 0,064% (до април 2013 годинаше изнесува 0,069%) годишно од вкупните средства на Задолжителниот фонд (во 2012 година: 0,069%) и 0,25% годишно од вкупните средства на Доброволниот фонд (во 2012 година: 0,25%).

Трошоци за ПИОМ

Друштвото признава трошоци за надоместок што го наплатува Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Република Македонија (во понатамошниот текст “ПИОМ”) како процент од вкупно уплатените придонеси на секој член на Задолжителниот фонд со кој управува Друштвото. Овој надоместок наплатен од ПИОМ и одобрен од Владата на Република Македонија изнесува 0% за периодот од 01.06.2013 година до 31.12.2013 година и 0,1% за периодот од 01.01.2013 година до 31.05.2013 година (во 2012 година: 0,1%) од уплатените придонеси.

2.5 Трошоци за управување со фондовите (продолжува)

Трошоци за агенти

Друштвото признава трошоци за склучени договори со нови членови на фондовите. Во трошоците за агенти се вклучени и трошоци кои се однесуваат на полагање испити и лиценцирање на агентите, лица ангажирани по договор на дело со цел придобивање на нови членови во фондовите. Согласно Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи на пензиското друштво член 3 точка 3, Друштвото ги признава и прикажува расходите за агенти во целост во периодот во кој се настанати, без разграничување за идни периоди.

Трошоци за маркетинг

Друштвото признава трошоци за маркетинг услуги во периодот кога истите настануваат. Маркетинг услугите на Друштвото вклучуваат креирање и емитување на реклами на телевизија, радио, печатени медиуми и интернет, различни видови на промоции, дизајнирање и дистрибуција на маркетинг материјали, рекламирање на карактеристиките на системот на задолжително и доброволно пензиско осигурување. Во трошоци за маркетинг се вклучуваат и трошоците поврзани со известувањата кои се доставуваат до членовите за состојбата на нивните индивидуални сметки.

2.6 Финансиски средства

Друштвото ги класифицира финансиските средства во следниве категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, финансиски средства кои се чуваат до доспевање и кредити и побарувања. Раководството на Друштвото ја одредува класификацијата на финансиските средства при нивното почетно признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Оваа категорија на финансиски средства се состои од хартии од вредност кои се чуваат за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел генерирање на добивка од краткорочни флукуации во цената или доколку е вклучено во портфолиото за кое постои краткорочен фактички облик на остварување добивка.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Финансиските средства кои се чуваат до доспевање се недеривативни финансиски средства со фиксни или утврдливи плаќања, фиксни датуми на доспевање за наплата и за кои, Раководството на Друштвото има позитивна намера и способност да ги чува до нивното доспевање. Доколку Друштвото продаде значаен износ на финансиските средства кои се чуваат до доспевање пред нивното доспевање, целата категорија на овие средства се рекласифицира во финансиските средства расположливи за продажба.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се недеривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се јавуваат кога Друштвото одобрува пари или услуги директно на коминтенти без намера за размена на побарувањето.

2.6 Финансиски средства (продолжува)

Почетно признавање на финансиските средства

Финансиските средства се признаваат на датумот на тргување - датум кога Друштвото се обврзува да го купи или продаде средството.

Сите финансиски средства освен финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат според објективната вредност зголемена за трошоците на трансакциите. Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се вклучуваат во добивки или загуби во периодот во кој настануваат.

Последователно евидентирање на финансиските средства

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентирани по нивната објективна вредност врз основа на нивната пазарна цена. Кредитите и побарувањата се евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Добивките и загубите од промената на објективната вредност на финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во добивките или загубите во периодот во кој настануваат. Каматата, ако е остварена за време на располагањето со овие средства, се евидентира како приход од камата.

Објективните вредности на котираните вложувања на активни берзи се базираат на тековните цени на котација. Доколку пазарот за некое финансиско средство не е активен (и за некотирани хартии од вредност), Друштвото утврдува објективна вредност по пат на употреба на техники на проценка.

Депризнавање

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста. Финансиските обврски престануваат да се признаваат кога истите се подмирени, поништени или престануваат да важат.

2.7 Оштетување на финансиските средства

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на известување, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Финансиското средство или група на финансиски средства се оштетени само доколку постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средствата (“случај на загуба”) и дека тој случај на загуба (или случаи) влијае на предвидениот иден готовински тек на финансиското средство или група финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Износот на загубата претставува разлика помеѓу евидентируваниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови (исклучувајќи ги идните загуби по основа на кредитот) дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на

2.7 Оштетување на финансиските средства (продолжува)

финансиското средство. Побарувањата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање, поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки и загуби.

Средства евидентирани по објективна вредност

На секој датум на известување, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под неговата набавна вредност претставува објективен доказ при утврдувањето на можноста од оштетување. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба – измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност се признава во тековните добивки или загуби. Доколку, во последователен период, објективната вредност на должнички инструмент класифициран како расположлив за продажба се зголеми, а зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се јавува по признавањето на загубата поради оштетување во тековните добивки или загуби, загубата поради оштетување се анулира преку добивки или загуби.

2.8 Нематеријални средства

Компјутерски софтвер

Трошоците поврзани со развојот или одржувањето на компјутерски софтверски програми се признаваат како трошоци во моментот на нивното настанување. Трошоците директно поврзани со препознатливи и уникатни софтверски производи контролирани од страна на Друштвото кои најверојатно ќе создадат економски користи кои ќе ги надминат трошоците после една година, се признаваат како нематеријални средства. Трошоците за развој на компјутерски софтвер кои се признаваат како средства се амортизирани користејќи праволиниска метода, со примена на амортизациона стапка од 20% годишно.

Останати нематеријални средства

Трошоците за стекнување права и лиценци се капитализирани и амортизирани користејќи праволиниска метода, со примена на амортизациона стапка од 20% годишно.

2.9 Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентирани по нивната набавна вредност, намалени за акумулираната амортизација и акумулирана загуба поради обезвреднување.

Амортизацијата се пресметува пропорционално, со цел алокација на набавната (проценетата набавна) вредност на недвижностите, постројките и опремата во текот на нивниот век на употреба. Подолу се дадени годишните стапки на амортизација применети врз значајните ставки на недвижностите, постројките и опремата:

Градежни објекти	2,5%
Компјутери	25%
Моторни возила	25%
Мебел и канцелариска опрема	10% - 25%

2.9 Недвижности, постројки и опрема (продолжува)

Последователните набавки се вклучени во сметководствената вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во добивките или загубите во текот на финансискиот период во кој се јавуваат.

Средствата подложни на амортизација се проверуваат од можни обезвреднувања секогаш кога одредени настани или промени укажуваат дека сметководствената вредност на средствата не може да се надомести. Кога сметководствената вредност на средството е повисока од неговиот проценет надоместлив износ, таа се отпишува до проценетиот надоместлив износ. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата. Добивките и загубите поврзани со отуѓувањата се утврдуваат по пат на споредба на приливите со евидентираниот износ. Истите се вклучуваат во добивки или загуби во периодот кога настануваат.

2.10 Обврски кон агенти

Друштвото ги признава обврските кон агентите - лица ангажирани по договор на дело кога договорите со потенцијалните членови на фондовите се потпишани и потврдени од Агенцијата за супервизија за капитално финансирано пензиско осигурување.

2.11 Парични средства и парични еквиваленти

За потребите на Извештајот за паричните текови, парите, средства и паричните еквиваленти се состојат од депозити по видување во банки и пари во благајна во денари и странска валута и депозити со рок на доспевање до три месеци.

2.12 Резервации

Резервирање се признава и пресметува кога Друштвото има сегашна законска или договорена обврска како резултат на минати настани и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства за подмирување на обврската, а воедно може да биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервациите се проверуваат на секој датум на известување и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да настанат за подмирување на обврската.

2.13 Надомести за вработените

Друштвото плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени, согласно домашната регулатива за социјално осигурување. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во државниот Пензиски Фонд, задолжителните приватни пензиски фондови, како и во доброволен приватен пензиски фонд. Друштвото не работи според било каква друга пензиска шема или план за надоместоци од пензионирање и поради тоа нема никакви дополнителни обврски по овие основи.

2.14 Данок од добивка

Трошокот за данокот на добивка за 2013 година се состои од тековен данок на непризнаени расходи и данок на исплатена дивиденда. Даночната стапка за 2013 и 2012 година изнесува 10%.

Пресметката и плаќањето на данокот од добивка е во согласност со измените воведени во Закон за данок на добивка кој стапи во сила на 1 јануари 2009 година (објавени во Службен Весник 159/08, 85/10, 47/11 и 135/11). Со новите измени политиката на оданочување е сменета и даноците во 2013 и 2012 година се пресметуваат и плаќаат на непризнаените расходи и доколку има исплата на дивиденда и друга распределба на добивката.

Данок на непризнаени расходи

Од 2010 година, напуштен е моделот на оданочување на добивката искажана во билансот на успех корегирани за даночно непризнати расходи применлив во 2009 година и е заменет со модел на оданочување на даночно непризнаените расходи со корекција за износот на даночниот кредит и даночните ослободувања. Плаќањето на месечната обврска е аконтативно и тоа само на непризнаените расходи.

Данок на исплатена дивиденда и друга распределба на добивката

Износот којшто се распределува во вид на дивиденда и други распределби од добивката било да е во паричен или непаричен облик се оданочува во моментот на нивната исплата.

Данок на додадена вредност

Друштвото не е регистриран даночен обврзник за цели на данок на додадена вредност, соодветно на тоа трошоците и средствата се признаваат со износот на данокот на додадена вредност. Нето износот на данокот на додадена вредност кој се плаќа на даночните власти се вклучува како дел од обврските во Извештајот на финансиска состојба.

2.15 Обврски по кредити

Обврските по кредити иницијално се признаваат според објективната вредност на примените приливи, намалени за направените трошоци на трансакцијата. Обврските по кредити се евидентирани последователно според нивната амортизирана набавна вредност.

2.16 Капитал, резерви и плаќања за дивиденди

Акционерски капитал

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

Резерви

Законските резерви се создадени во текот на периодите по пат на распределба на акумулирани добивки врз основа на законската регулатива и одлуките на Раководството на Друштвото.

Акумулирани добивки

Акумулираните добивки ги вклучуваат задржаните добивки од тековниот и претходните периоди.

2.16 Капитал, резерви и плаќања за дивиденди (продолжува)

Дивиденди на обични акции

Дивидендите на обичните акции се признаваат во капиталот во периодот во кој што се одобрени од страна на акционерите на Друштвото. Дивидендите за годината што се објавени по датумот на Извештајот за финансиската состојба се објавени во Белешката за последователни настани.

2.17 Неизвесни средства и обврски

Неизвесните обврски се обелоденуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во финансиските извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на датумот на известување и кога може да се направи разумна проценка на износот на загубата. Не се обелоденети неизвесни обврски во финансиските извештаи за 2013 година и 2012 година.

2.18 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзана страна во однос на одредено правно лице или физичко лице е:

- а) поединечен акционер или група акционери кои поседуваат најмалку 10% од акциите со право на глас или поседуваат помал процент, и имаат посредна или непосредна контрола врз одлучувањето во тоа правно лице;
- б) било кое друго правно лице во кое првото правно лице, посредно или непосредно, поседува најмалку 10% од акциите со право на глас или поседува помал процент, и има посредна или непосредна контрола врз одлучувањето на тоа правно лице;
- в) било кое друго правно лице во кое еден акционер, посредно или непосредно, поседува повеќе од 20% од акциите со право на глас и во ист временски период истиот акционер поседува, посредно или непосредно, повеќе од 20% од акциите со право на глас во првото правно лице;
- г) физичко лице или правно лице кое има непосредна или посредна контрола, или се контролирани од или се под заедничка контрола на правното лице;
- д) член на управен одбор, надзорен одбор или член на друг орган на управување или надзор на правното лице и
- ѓ) во врска со лицата наведени погоре, лица кои се во сродство преку брак или посвојување, деца и родители, браќа и сестри, полубраќа и полусестри, баби, дедовци и внуци, на друг начин се крвно поврзани до втор степен, лица кои се во однос родител старател и дете, маќеа или очув и посинок и поќерка и снаа, зет и родители на брачните другари.

2.19 Настани по датумот на известување

Оние настани по датумот на известување кои даваат дополнителни информации за финансиската состојба на Друштвото на датумот на Извештајот за финансиската состојба (корективни настани) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние настани по датумот на известување кои немаат карактер на корективни настани се обелоденуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

3 Управување со ризици од финансирање

Деловните активности на Друштвото се изложени на различни ризици од финансиски карактер. Активностите на управување со ризиците од финансирање вклучуваат анализа, проценка, прифаќање и управување со ризиците. Друштвото се стреми кон постигнување на соодветна рамнотежа меѓу ризикот и надоместот и минимизација на потенцијалните негативни ефекти врз финансиската успешност на Друштвото.

Политиките на Друштвото за управување со ризици имаат за цел да ги идентификуваат и анализираат овие ризици, да воспостават соодветни лимити и контрола на ризиците, како и да ги следат ризиците и придржувањето кон лимитите преку веродостојни и современи информатички системи. Друштвото редовно врши испитување на политиките и воспоставените системи за управување со ризикот согласно со пазарните промени, промените во продуктите и најдобрата пракса.

Управувањето со ризици го врши Раководството на Друштвото во согласност со политиките одобрени од страна на Надзорниот Одбор. Раководството ги идентификува и проценува ризиците од финансирање во тесна соработка со деловните единици на Друштвото. Надзорниот Одбор обезбедува писмени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики и ризикот од каматни стапки.

Концентрација на ризици кај финансиски средства по географски сектори

Изложеноста на Друштвото на ризици според евидентираниите износи, категоризирани по географски региони на 31 декември 2013 година и 31 декември 2012 година е како што следи:

31 декември 2013 година

	Република Македонија	Членки на ЕУ	Други европски земји	Други земји	Вкупно
Пари и други готовински средства	10.173	-	-	-	10.173
Дадени кредити, депозити и кауции	25.026	-	-	-	25.026
Хартии од вредност кои се чуваат за тргување	44.974	-	-	-	44.974
Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	204.259	-	-	-	204.259
Останати побарувања	7.597	-	-	-	7.597
Вкупно на 31 декември 2013	292.029	-	-	-	292.029

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи

за годината што завршува на 31 декември 2013 година

3 Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Концентрација на ризици кај финансиски средства по географски сектори (продолжува)

31 декември 2012 година

	Република Македонија	Членки на ЕУ	Други европски земји	Други земји	Вкупно
Пари и други готовински средства	4.015	-	-	-	4.015
Дадени кредити, депозити и кауции	12.402	-	-	-	12.402
Хартии од вредност кои се чуваат за тргување	26.136	-	-	-	26.136
Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	178.411	-	-	-	178.411
Останати побарувања	10.619	-	-	-	10.619
Вкупно на 31 декември 2012	231.583	-	-	-	231.583

3.1 Пазарни ризици

Друштвото е изложено на пазарни ризици. Пазарните ризици произлегуваат од отворената позиција на Друштвото на ефектот од флукуацијата на пазарните каматни стапки, како и од ефектот од флукуацијата на курсевите на странските валути. Раководството на Друштвото утврдува прифатливи лимити на ризик, кои се базираат на нивно секојдневно следење.

Каматен ризик

Друштвото е изложено на ефектите од флукуацијата на нивоата на пазарните каматни стапки врз нејзината финансиска состојба и парични текови.

Табелата подолу ја сумаризира изложеноста на Друштвото на каматните ризици. Позицијата на Друштвото во однос на чувствителноста на промени во каматните стапки заснована на моментот на повторно утврдување на каматната стапка на 31 декември 2013 и 2012 година е прикажана во табелата подолу. Таа ги вклучува финансиските инструменти на Друштвото по нивната сегашна вредност, категоризирани според пораниот период помеѓу датумот на преоценка или датумот на доспевање.

31 декември 2013 година

	Помалку од еден месец	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Без камата	Фиксна	Вкупно
Средства								
Парични средства и парични еквиваленти	94	-	-	-	-	26	10.053	10.173
Пласмани во банки	-	-	-	8.001	-	-	17.025	25.026
ХВ за тргување	44.974	-	-	-	-	-	-	44.974
ХВ кои се чуваат до доспевање	-	-	-	-	-	-	204.259	204.259
Останати побарувања	-	-	-	-	-	7.597	-	7.597
Вкупни средства	45.068	-	-	8.001	-	7.623	231.337	292.029
Обврски								
Останати тековни обврски	-	-	-	-	-	14.786	-	14.786
Вкупни обврски	-	-	-	-	-	14.786	-	14.786
Нето каматен ризик	45.068	-	-	8.001	-	(7.163)	231.337	277.243

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје**Белешки кон финансиските извештаи**

за годината што завршува на 31 декември 2013 година

3.1 Пазарни ризици (продолжува)

31 декември 2012 година

	Помалку од еден месец	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Без камата	Фиксна	Вкупно
Средства								
Парични средства и парични еквиваленти	4.008	-	-	-	-	7	-	4.015
Пласмани во банки	-	-	-	-	-	-	12.402	12.402
ХВ за тргување	26.136	-	-	-	-	-	-	26.136
ХВ кои се чуваат до доспевање	-	-	-	-	-	-	178.411	178.411
Останати побарувања	-	-	-	-	-	10.619	-	10.619
Вкупни средства	30.144	-	-	-	-	10.626	190.813	231.583
Обврски								
Долгорочни обврски спрема поврзани субјекти	-	-	-	-	-	4.763	-	4.763
Останати обврски	-	-	-	-	-	12.571	-	12.571
Вкупни обврски	-	-	-	-	-	17.334	-	17.334
Нето каматен ризик	30.144	-	-	-	-	(6.708)	190.813	214.249

Табелата подолу ја прикажува ефективната каматна стапка за монетарните финансиски инструменти во текот на 2013 и 2012 година (во %):

	31 декември 2013			31 декември 2012		
	Еур	Усд	МКД	Еур	Усд	МКД
Средства						
Пари и други готовински средства	0,05%	0,05%	0,05%	-	-	-
Дадени кредити, депозити и кауции	-	-	4,91%	-	-	5,23%
Хартии од вредност кои се чуваат за тргување	4,33%	-	-	5,57%	-	-
Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	5,73%	-	-	6,08%	-	-
Обврски						
Долгорочни обврски спрема поврзани субјекти	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	-	-

Анализата на сензитивноста е одредена врз основа на изложеноста на Друштвото на промена на каматните стапки на финансиските инструменти на датумот на известување. Со состојба на 31 декември 2013, доколку каматните стапки се 100 основни поени повисоки/пониски, а останатите променливи се константни, добивката пред оданочување на Друштвото за годината која завршува на 31 декември 2013 година ќе биде намалена/зголемена за приближно 2,6 милиони денари.

Валутен ризик

Друштвото е изложено на ризик во однос на ефектите од движењата на нивото на девизни курсеви кои се одразуваат врз финансиската позиција и готовинскиот тек. Следните табели ја сумираат нето девизната позиција на монетарните средства и обврски на Друштвото на 31 декември 2013 и 2012 година.

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи

за годината што завршува на 31 декември 2013 година

3.1 Пазарни ризици (продолжува)

31 декември 2013 година

	во ЕУР	во УСД	Други валути	во МКД	Вкупно
Средства					
Парични средства и парични еквиваленти	6	21	17	10.129	10.173
Пласмани во банки	-	-	-	25.026	25.026
ХВ за тргување	44.974	-	-	-	44.974
ХВ расположиви за продажба	-	-	-	-	-
ХВ кои се чуваат до доспевање	204.259	-	-	-	204.259
Останати побарувања	-	-	-	7.597	7.597
Вкупни средства	249.239	21	17	42.752	292.029
Обврски					
Обврски спрема поврзани субјекти	769	-	-	4.876	5.645
Останати обврски	523	-	-	8.618	9.141
Вкупни обврски	1.292	-	-	13.494	14.786
Нето девизна позиција	247.947	21	17	29.258	277.243

31 декември 2012 година

	во ЕУР	во УСД	Други валути	во МКД	Вкупно
Средства					
Парични средства и парични еквиваленти	-	18	-	3.997	4.015
Пласмани во банки	-	-	-	12.402	12.402
ХВ за тргување	26.136	-	-	-	26.136
ХВ расположиви за продажба	-	-	-	-	-
ХВ кои се чуваат до доспевање	178.411	-	-	-	178.411
Останати побарувања	-	-	-	10.619	10.619
Вкупни средства	204.547	18	-	27.018	231.583
Обврски					
Обврски спрема поврзани субјекти	769	-	-	9.707	10.476
Останати обврски	180	-	-	6.678	6.858
Вкупни обврски	949	-	-	16.385	17.334
Нето девизна позиција	203.598	18	-	10.633	214.249

3.2 Ризик од ликвидност

Друштвото е изложено на дневни повлекувања на средства од своите расположливи готовински ресурси на тековните сметки, доспеаните депозити, по основ на одобрени кредити, како и останати повлекувања.

Следните табели ги анализираат средствата и обврските на Друштвото, групирани според нивната доспеаност врз основа на преостанатиот период од датумот на известување до договорниот датум на доспевање.

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи

за годината што завршува на 31 декември 2013 година

3.2 Ризик од ликвидност (продолжува)

31 декември 2013 година

	Помалку од 1 месец	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Вкупно
Средства						
Парични средства и парични еквиваленти	10.173	-	-	-	-	10.173
Пласмани во банки	-	-	-	25.026	-	25.026
ХВ за тргување	44.974	-	-	-	-	44.974
ХВ кои се чуваат до доспевање	-	-	21.059	168.387	14.813	204.259
Останати побарувања	7.597	-	-	-	-	7.597
Вкупни средства	62.744	-	21.059	193.413	14.813	292.029
Обврски						
Обврски спрема поврзани субјекти	881	-	4.764	-	-	5.645
Останати обврски	9.141	-	-	-	-	9.141
Вкупни обврски	10.022	-	4.764	-	-	14.786
Нето ликвидна разлика	52.722	-	16.295	193.413	14.813	277.243

31 декември 2012 година

	Помалку од 1 месец	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Вкупно
Средства						
Парични средства и парични еквиваленти	4.015	-	-	-	-	4.015
Пласмани во банки	-	-	12.402	-	-	12.402
ХВ за тргување	26.136	-	-	-	-	26.136
ХВ кои се чуваат до доспевање	-	-	19.328	147.189	11.894	178.411
Останати побарувања	10.619	-	-	-	-	10.619
Вкупни средства	40.770	-	31.730	147.189	11.894	231.583
Обврски						
Обврски спрема поврзани субјекти	5.712	-	-	4.763	-	10.475
Останати обврски	6.859	-	-	-	-	6.859
Вкупни обврски	12.571	-	-	4.763	-	17.334
Нето ликвидна разлика	28.199	-	31.730	142.426	11.894	214.249

3.3 Проценка на објективната вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на раководството, зависно од видот на средството или обврската.

3.3.1 Финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност

Друштвото ги прифати измените на МСФИ 7 - Подобрени обелоденувања за финансиските инструменти кои стапуваат на сила од 1 јануари 2009. Овие измени бараат од Друштвото да презентира одредени информации за финансиските инструменти евидентирани според објективната вредност во извештајот за финансиската состојба.

3.3.1 Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност (продолжува)

Во следната табела се прикажани финансиските средства измерени според објективната вредност во извештајот за финансиската состојба во согласност со хиерархијата на објективната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиски средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котираны цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот.

Финансиските средства кои се евидентирани по објективна вредност во Извештајот за финансиската позиција се групирани според нивото на хиерархија на објективната вредност како што следи:

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Хартии од вредност кои се чуваат за тргување	25.844	-	19.130	44.974

3.3.2 Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективната вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Извештајот за финансиска состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	31 декември 2013		31 декември 2012	
	Сметководствена	Објективна	Сметководствена	Објективна
Средства				
Парични средства и парични еквиваленти	10.173	10.173	4.015	4.015
Пласмани во банки	25.026	25.026	12.402	12.402
ХВ кои се чуваат до доспевање	204.259	206.891	178.411	180.455
Останати побарувања	7.597	7.597	10.620	10.620
Вкупни средства	247.055	249.687	205.448	207.492
Обврски				
Нетековни обврски	-	-	4.763	4.763
Останати тековни обврски	14.786	14.786	12.571	12.571
Вкупни обврски	14.786	14.786	17.334	17.334

3.3.2 Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективна вредност (продолжува)

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност.

Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање

Објективната вредност на финансиски средства со кои не се тргува на активни пазари, се одредува според претпоставки базирани на пазарните услови кои постојат на датумот на Извештајот за финансиската состојба.

Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат парични средства и еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

Депозити и обврски по кредити

Проценетата објективна вредност на депозитите по видување, вклучувајќи ги и некаматонските депозити претставува износ кој треба да се исплати по видување. Објективната вредност на орочените депозити со варијабилни каматни стапки е нивната сметководствена вредност на денот на изготвувањето на Извештајот за финансиската состојба. Сметководствената вредност на обврските по кредити соодветствува на нивната објективна вредност.

3.4 Управување со капиталот

При управување на својот капитал, Друштвото се придржува кон следните цели:

- Придржување кон условите во врска со капиталот поставени од страна на регулаторот,
- Заштита на способноста на Друштвото да продолжи со своето деловно работење во континуитет и
- Одржување на цврста капитална база за поддршка на развојот на своите деловни активности.

Друштвото е должно да ја следи структурата на својот капитал. Структурата вклучува обврски, пари и парични еквиваленти и капитал, кој се состои од уплатен капитал и акумулирана добивка.

Усогласеност со законската регулатива

Согласно со тековната законска регулатива, односно со член 20 од Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, доколку дојде до зголемување на главнината на Друштвото, Друштвото е должно во секое време да го одржува зголемениот износ на главнината. Оваа усогласеност со Законот Друштвото ја проверува на дневна основа. На 31 декември состојбата е како што следи:

	31.12.2013	31.12.2012
Главнина	307.938	245.723
Основна главнина	110.459	110.459
Минимум износ на главнина	233.743	172.200
Сооднос на главнина и основна главнина	278,78%	222,46%
Сооднос на главнина и минимум износ на главнина	131,74%	142,70%

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје**Белешки кон финансиските извештаи****за годината што завршува на 31 декември 2013 година****4 Приходи и расходи од управување со фондовите***Приходи и расходи од управување со Задолжителниот фонд*

	2013	2012
Приходи од управување со фондот		
1. Приходи од надоместок од придонеси	84.594	80.599
2. Приходи од надоместок за управување	72.288	60.231
3. Приходи од надоместок за премин	-	1
Приходи од управување со фондот	156.882	140.831
Расходи од управување со фондот		
1. Расходи за МАПАС (% од уплатени придонеси)	(17.289)	(16.092)
2. Расходи за чуварот на имот (% од уплатени придонеси)	(8.421)	(6.987)
3. Расходи за Фондот на ПИОМ (% од уплатени придонеси)	(864)	(2.015)
4. Трошоци за трансакции	(563)	(625)
5. Трошоци за маркетинг	(5.299)	(4.279)
6. Трошоци за агенти	(3.955)	(6.661)
7. Останати трошоци за управување со фондот	(224)	(219)
Расходи од управување со фондот	(36.615)	(36.878)
Добивка или загуба од управувањето со фондот	120.267	103.953

Во Приходи од надоместок од придонеси е вклучен износ од 915 илјади денари (2012 година: 10 илјади денари) кој се однесува на приходи од трансфер на членови кон ПИОМ.

Приходи и расходи од управување со Доброволниот фонд

	2013	2012
Приходи од управување со фондот		
1. Приходи од надоместок од придонеси	1.939	1.421
2. Приходи од надоместок за управување	1.014	516
Приходи од управување со фондот	2.953	1.937
Расходи од управување со фондот		
1. Расходи за МАПАС (% од уплатени придонеси)	(541)	(336)
2. Расходи за чуварот на имот (% од уплатени придонеси)	(284)	(145)
3. Расходи за Фондот на ПИОМ (% од уплатени придонеси)	-	-
4. Трошоци за трансакции	(361)	(307)
5. Трошоци за маркетинг	(721)	(712)
6. Трошоци за агенти	(1.344)	(2.038)
7. Останати трошоци за управување со фондот	(157)	(114)
Расходи од управување со фондот	(3.408)	(3.652)
Добивка или загуба од управувањето со фондот	(455)	(1.715)

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи

за годината што завршува на 31 декември 2013 година

5 Останати приходи на Друштвото

	2013	2012
Приходи од надомест на штети	1	2
Останати приходи	117	42
	118	44

6 Материјални трошоци

	2013	2012
Пошта, телекомуникации и друго	2.685	2.662
Услуги за одржување	3.226	2.953
Материјали и енергија	1.974	2.119
Наемнина	683	614
Трошоци за ситен инвентар	35	28
Останати трошоци	474	350
	9.077	8.726

7 Нематеријални трошоци од работењето

	2013	2012
Трошоци кон Прва Груп плц., Словенија за консултантски услуги	10.905	10.898
Дневници и патни трошоци за службени патувања	1.101	1.276
Интелектуални и професионални услуги	1.069	990
Надомести за членови на Надзорен одбор	1.153	1.180
Репрезентација, спонзорства и донации	1.174	1.021
Надомести за надворешни соработници	270	9
Даноци, членарини	121	66
Банкарски надомести	219	195
Премии за осигурување	56	63
Други нематеријални трошоци	1.474	396
	17.542	16.094

Трошоците кон Прва Груп плц., Словенија се однесуваат на услуги за инвестирање, ИТ услуги, внатрешна ревизија како и услуги за контрола. Услугите се доставуваат на месечно ниво.

8 Плати, надомести и останати трошоци за вработените

	2013	2012
Бруто плати	28.887	28.260
Регрес за годишен одмор	407	376
Премии за доброволно осигурување на вработените	1.425	1.314
Надомест за одвоен живот	549	586
Други лични примања на вработените	-	100
	31.268	30.636

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи

за годината што завршува на 31 декември 2013 година

9 Приходи врз основа на камати, курсни разлики и слични приходи од работењето со неповрзаните субјекти

	2013	2012
Камати на депозити	1.612	1.429
Камати на хартии од вредност	8.290	6.314
Приходи од дисконт на хартии од вредност	3.382	3.885
Нереализирани добивки од хартии од вредност	1.165	(731)
Реализирани добивки од хартии од вредност	392	361
Приходи по основ на позитивни курсни разлики	23	20
	14.864	11.278

10 Данок на добивка

Заклучно со 31 декември 2013 година и 31 декември 2012 година, пресметката на данокот на непризнаени расходи е како што следи:

	2013	2012
Данок на непризнаени расходи	312	219

11 Нематеријални средства

Набавна вредност	Софтвер	Лиценци	Нематеријални средства во подготовка	Вкупно
01 јануари 2013	12.728	900	305	13.933
Набавки во текот на годината	246	-	56	302
Пренос на нематеријални средства	305	-	(305)	-
31 декември 2013	13.279	900	56	14.235
Акумулирана амортизација				
На 01 јануари 2013	9.842	900	-	10.742
Амортизација за годината	878	-	-	878
На 31 декември 2013	10.720	900	-	11.620
Нето сметководствена вредност				
На 31 декември 2012	2.887	-	305	3.192
На 31 декември 2013	2.559	-	56	2.615

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје**Белешки кон финансиските извештаи****за годината што завршува на 31 декември 2013 година****12 Недвижности, постројки и опрема**

Набавна вредност	Објекти	Мебел, возила и друга опрема	Материјални средства во подготовка	Вкупно
На 01 јануари 2013	30.253	12.772	1.669	44.694
Набавки во текот на годината	-	2.277	-	2.277
Пренос на НПО	-	1.669	(1.669)	-
Отуѓување и расходување	-	(886)	-	(886)
На 31 декември 2013	30.253	15.832	-	46.085
Акумулирана амортизација				
На 01 јануари 2013	5.417	10.995	-	16.412
Амортизација за годината	756	1.637	-	2.393
Отуѓување и расходување	-	(800)	-	(800)
На 31 декември 2013	6.173	11.832	-	18.005
Нето сметководствена вредност				
На 31 декември 2012	24.836	1.777	1.669	28.282
На 31 декември 2013	24.080	4.000	-	28.080

Со состојба на 31 декември 2013 и 2012 на објектите во сопственост на Друштвото во износ од 23,8 милиони денари е воспоставено заложно право - хипотека во корист на Комерцијална Банка АД Скопје (Белешка 21). Заложното право престанува со исплата на последната рата од долгот во јули 2014 година.

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи

за годината што завршува на 31 декември 2013 година

13 Финансиски инструменти по категории

Евидентираниите вредности на финансиските средства и обврски на Друштвото признаени на датумот на Извештајот за финансиската состојба за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин:

	По објективна вред преку добобивки и загуби	Кредити и побарувања	До доспевање	Вкупно
31 декември 2013				
Средства според Извештај за финансиската состојба				
Пари и други готовински средства	-	10.173	-	10.173
Дадени кредити, депозити и кауции	-	25.026	-	25.026
Хартии од вредност за тргување	44.974	-	-	44.974
Хартии од вредност чуваат до доспевање	-	-	204.259	204.259
Останати краткорочни побарувања	-	7.597	-	7.597
	44.974	42.796	204.259	292.029
Обврски според Извештај за финансиската состојба				
Тековни обврски			14.786	14.786
			14.786	14.786
31 декември 2012				
Средства според Извештај за финансиската состојба				
Пари и други готовински средства	-	4.015	-	4.015
Дадени кредити, депозити и кауции	-	12.402	-	12.402
Хартии од вредност за тргување	26.136	-	-	26.136
Хартии од вредност чувани до доспевање	-	-	178.411	178.411
Останати краткорочни побарувања	-	10.620	-	10.620
	26.136	27.037	178.411	231.584
Обврски според Извештај за финансиската состојба				
Долгорочни обврски спрема поврзани субјекти			4.763	4.763
Тековни обврски			12.571	12.571
			17.334	17.334

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи

за годината што завршува на 31 декември 2013 година

14 Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање

	2013	2012
Државни обврзници	183.200	159.083
Краткорочен дел од обврзници во доспевање	21.059	19.328
	204.259	178.411

Државните обврзници во износ од 81.756 илјади денари (2012 година: 89.028 илјади денари) се обврзници за денационализација и 122.503 илјади денари (2012 година: 89.383 илјади денари) се континуирани обврзници издадени од Министерството за финансии на Република Македонија. Обврзниците за денационализација имаат еднакви месечни рати кои доспеваат на 31 мај секоја година до 31 мај 2023 година и се со годишна каматна стапка од 2,00%. Континуираните обврзници доспеваат во период од 2016 до 2018 година и се со годишна каматна стапка од 4,6% до 5,5%.

15 Дадени кредити, депозити и кауции

На 31 декември 2013 година

Депозити што доспеваат до 90 дена

Банка	Период на орочување	Вредност	Камата	Тип на камата
ШПАРКАСЕ БАНКА АД СКОПЈЕ	27.12.2013 - 15.01.2014	9.003	2,25%	фиксна камата
ШПАРКАСЕ БАНКА АД СКОПЈЕ	31.12.2012 - 15.01.2014	1.050	2,25%	фиксна камата
Вкупно		10.053		

Депозити што доспеваат над 1 година

Банка	Период на орочување	Вредност	Камата	Тип на камата
ОХРИДСКА БАНКА	25.01.2013-25.01.2016	8.009	6,00%	фиксна камата
ХАЛК БАНКА АД СКОПЈЕ	18.02.2013-18.02.2016	8.001	6,30%	варијабилна камата
ПРОКРЕДИТ БАНКА АД СКОПЈЕ	25.04.2013 - 25.04.2016	4.005	6,25%	фиксна камата
ПРОКРЕДИТ БАНКА АД СКОПЈЕ	17.07.2013 - 17.07.2016	5.011	5,25%	фиксна камата
Вкупно		25.026		

На 31 декември 2012 година

Депозити што доспеваат до 90 дена

Банка	Период на орочување	Вредност	Камата	Тип на камата
ШПАРКАСЕ БАНКА АД СКОПЈЕ	27.12.2012 - 15.01.2013	3.701	3,00%	варијабилна камата
Вкупно		3.701		

Депозити што доспеваат до 1 година

Банка	Период на орочување	Вредност	Камата	Тип на камата
ХАЛК БАНКА	05.06.2012 - 05.06.2013	12.402	5,90%	фиксна камата
Вкупно		12.402		

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи

за годината што завршува на 31 декември 2013 година

16 Хартии од вредност кои се чуваат за тргување

	2013	2012
Обврзници за денационализација	25.844	18.995
Континуирани обврзници	13.200	7.141
Државни записи	5.930	-
	44.974	26.136

Обврзниците со износ од 25.844 илјади денари (2012 година: 18.995 илјади денари) се однесуваат на обврзници за денационализација, 13.200 илјади денари (2012 година: 7.141 илјади денари) се однесуваат на континуирани обврзници и 5.930 илјади денари се државен запис со рок на доспевање до шест месеци. Сите хартии од вредност се издадени од Министерството за финансии на Република Македонија. Обврзниците за денационализација се со каматна стапка од 2% годишно и достасуваат во годишни рати до 2023 година. Континуираните обврзници се со каматна стапка од 4,6% до 5,1%. Каматата се исплатува во годишни рати а главницата доспева во период од 2015 до 2018 година. Државниот запис е со каматна стапка од 3,10% и доспева во мај 2014 година.

17 Останати побарувања

	2013	2012
Побарувања од вработените за аконтации за службени патувања	-	27
Побарувања за аванси	49	37
	49	64

18 Однапред платени трошоци и пресметани приходи

	2013	2012
Однапред платени трошоци (претплати за весници, списанија, Блумберг и сл)	278	411
Пресметани, а ненаплатени приходи од провизија за управување	6.527	5.722
	6.805	6.133

19 Основна главнина

Со состојба на 31 декември 2013 година и 31 декември 2012 година, основната главнина на Друштвото изнесува 110.459 илјади денари односно 1.800.000 евра кои се целосно уплатени.

Акционер	Број на акции	Вредност по акција во ЕУР	Вредност во ЕУР	Учество во %
Прва Грууп плц., Љубљана	918	1.000	918.000	51%
Комерцијална Банка АД, Скопје	882	1.000	882.000	49%
Вкупно	1.800		1.800.000	100%

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи

за годината што завршува на 31 декември 2013 година

19 Основна главнина (продолжува)

Објавени и платени дивиденди во текот на годината што завршува на 31 декември 2013 година

Конечна дивиденда од МКД 6.150 денари по акција
Објавени и целосно платени: 11.070 илјади денари

Објавени и платени дивиденди во текот на годината што завршува на 31 декември 2012 година

Конечна дивиденда од МКД 17.084 денари по акција
Објавени и целосно платени: 30.753 илјади денари

Објавените и платени дивиденди за годините што завршуваат на 31 декември 2013 година и 31 декември 2012 година се целосно исплатени во пари.

20 Заработка по акција

Основната заработка по акција е пресметана така што нето добивката за годината која припаѓа на обичните акционери се дели со пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината.

	2013	2012
Заработка која припаѓа на акционерите	73.285	54.810
Намалено за: дивиденди за приоритетните акции	-	-
Нето добивка која припаѓа на имателите на обични акции	73.285	54.810
Пондериран просечен број на обични акции	1.800	1.800
Основна заработка по акција (денари по акција)	41	30

21 Долгорочни обврски спрема поврзани субјекти

	2013		2012	
	Краткорочни	Долгорочни	Краткорочни	Долгорочни
Долгорочни обврски спрема поврзани субјекти	-	-	-	9.526
<i>Тековна достасаност</i>	4.764	-	4.763	(4.763)
	4.764	-	4.763	4.763

Обврските во износ од 4.763 илјади денари се однесуваат на бескаматни обврски кон Комерцијална банка АД Скопје за набавка на деловните простории на Друштвото со период на отплата од 10 години во кои е вклучен грејс период од 5 години (Белешка 13).

22 Потенцијални обврски

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2013 година не се евидентирани било какви резервирања од потенцијални загуби по основ на судски спорови. Раководството на Друштвото редовно ги анализира можните ризици од загуби по основ на судски спорови и евентуални побарувања против Друштвото кои би можеле да се појават во иднина. Иако резултатот од оваа проблематика не може секогаш со сигурност да се утврди, Раководството на Друштвото верува дека истите нема да резултираат во материјално значајни обврски.

22 Потенцијални обврски (продолжува)*Даночен ризик*

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според оценките на Раководството на Друштвото и на датумот на овие извештаи не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски по овој основ.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на датумот на Извештајот за финансиската состојба кои не се веќе признати во финансиските извештаи.

23 Трансакции со поврзани субјекти

Салдата и обемот на трансакциите со поврзаните субјекти со состојба на на 31 декември 2013 и 2012 се како што следи:

<i>Трошоци од поврзани субјекти</i>	2013	2012
Комерцијална банка АД Скопје		
Трошоци по основ на агентски договори	31	43
Трошоци по основ на договор за вршење на услуги	1.308	1.307
Трошоци за наем на втора локација	263	201
Трошоци за наем на сеф	4	3
Негативни курсни разлики	30	-
Банкарска провизија	182	195
<i>Вкупни трошоци од Комерцијална банка</i>	<i>1.818</i>	<i>1.749</i>
Прва Груп плц. Љубљана		
Трошоци по основ на договор за вршење на услуги	10.905	10.898
<i>Вкупни трошоци од Прва Груп плц.</i>	<i>10.905</i>	<i>10.898</i>
Вкупни трошоци од поврзани субјекти	12.723	12.647
<i>Приходи од поврзани субјекти</i>	2013	2012
Комерцијална банка АД Скопје		
Приходи од камати од трансакциски сметки	2	3
Вкупни приходи од поврзани субјекти	2	3

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи

за годината што завршува на 31 декември 2013 година

23 Трансакции со поврзани субјекти (продолжува)

<i>Обврски кон поврзани субјекти</i>	2013	2012
Комерцијална банка АД Скопје		
Долгорочна обврска за деловен објект	-	4.763
Краткорочни обврски		
Краткорочни обврски за деловен објект	4.764	4.763
Обврски по основ на договор за вршење на услуги	109	110
Обврски по основ на агентски договори	2	-
Обврски за бизнис картички	1	70
<i>Вкупни обврски кон Комерцијална банка</i>	<i>4.876</i>	<i>9.706</i>
Прва Груп плц. Љубљана		
Краткорочни обврски		
Обврски по основ на договор за вршење на услуги	769	769
<i>Вкупни обврски кон Прва Груп плц. Љубљана</i>	<i>769</i>	<i>769</i>
Вкупни обврски кон поврзани субјекти	5.645	10.475
Побарувања кон поврзани субјекти	-	-
	2013	2012
Трошоци за клучен персонал	8.627	11.233

Во трошоци за клучен персонал е вклучен бруто трошокот за членови на Управен одбор и бруто надоместокот за членови на Надзорен одбор.

24 Настани по датумот на известување

Не постојат материјално значајни настани што се случиле после датумот на известување, а кои би кои би требало да се обелоденат во овие финансиски извештаи.

(последна страна)